

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.**

Prologvs Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

PROLOGVS AD LECTOREM.

D. HIERONYMVS in lucem editurus Commentaria, quæ composuerat super Euangelia, testatur necessarium fuisse antequam expositionem suam inciperet, vt prius omnes Interpretes legisset, qui super illa scripserant: secundo censuram tulisset de singulis, vt sibi seligeret quod proposito suo maxime conueniret.

Et de se fatetur argumentum hoc primum fuisse adeo operosum, vt se difficultate victum ingemisceret, quæ se offerebat in tot euoluendis quot scripta erant, commentarijs: & secundum non leuiorem ei causabat difficultatem: considerans quod inter tot dilerte scripta, vnum eligere non posset, nisi alteri quod omittebat, grauem inferret iniuriam. *Primum enim difficile est omnes legere qui in Euangelia scripserunt, deinde multo difficilius à adhibito iudicio, quæ optima sunt, excerpere.* Licet autem his angereatur difficultatibus, non contemnendi profecto decursu per plurimos annos legisset viginti quinque tractatus & totidem Homilias Origenis super Matthæum: & inde fatetur SS. Doctor se nouos hauisse animos tantum opus aggrediendi, & timorem superasse ex tantis ortam difficultatibus. *Legisse me fateor ante annos plurimos in Matthæum Origenis viginti quinque volumina, & totidem eius Homilias.* Quocirca resumptis viribus exorsus est expositionem, nobisque thesaurum suorum reliquit Commentariorum, vt perspicua eorum interpretatione scumularet Ecclesiam.

Hoc ego D. Hieronymi legi argumentum, quando cogitare cœpi, qualiter præpararem nonnulla opera alterius Hieronymi, nimirum Illustrissimi ac Reueren. Domini D. F. HIERONYMI BAPTISTA DE LANVA Episcopi primum Barbastrensis, & deinde Albarracini (qui hinc de Ecclesia migravit tantum meritis opulentus, quantum temporalibus bonis inops, vt tanto perfectius cælestibus gloriolæ potiretur) qui doctrinam & opera sic imitatus est D. Hieronymi Doctoris maximi, vt eius scripta, non nisi transumpta ex clara & tuta eiusdem S. P. aginæ expositione videantur. His velut in medio abyssi sine fundo

PROLOGVS AD LECTOREM.

me demersum attendebam: vix enim cuiquam potest superesse vita, qua perferretur plurima illa quæ circa omnem materiam scripta euulgauit. Et si ad scribendum aliquid de SS. Altaris Sacramento necesse fuerit præuidere quæ de hoc scripserat, iuxta illud quod de se nos docuit D. Hieronym. tanta vidi quæ de hoc edidit, vt fatear, mihi quasi impossibile fuisse hanc implere conditionem, & quasi ipsa superari me difficultate. Ex altera parte me teneri sentiebam hac consideratione: nam si non obstante tanta repugnantia (qua semper ex profunda humilitate ab imprimendo detinebatur) prædicatores tamen assatim ditauerit thesauro illo, quatuor intelligo Tomos Tractatum Evangelicorum, & homiliarum, quos de prælo eduxit: æquum non erat, vt post eius hinc demigrationem priuarentur illo thesauro, quem cum alijs eius operibus poterant possidere, non illa mundo communicando: hæc summas mouerunt mihi molestias: licet primum fortius mihi animos adimeret: & amplius dum aliam cernebam maiorem in eligendo quid in lucem producerem in his Homilijs, alijs quas mihi reliquit, non inimicus: dum enim manum his adiciebam, & oculos cæteris, omnia iudicabam adeo præclara, vt mihi eorum non fiderem electionem, vnde nihil determinans hæsi. Sed vel parum à dubitatione respirasti, eo ipso quo D. Hierony quod sc. tot annis eius opera peruoluerim, sic illa manibus terens continuo, vt dicere mihi liceat, quod totam vitam meam illis impenderim, quodque hæc continuata lectio non posset non eximum adferre mihi profectum, dispositionem inquam satis congruam ad negotium adeo operosum: quare poteram saltem aliquam mihi promittere prudentiam in eligendo eo quod pro his Homilijs eram assumpturus: similiter corrobortus sum perpendens, quod quicumque intellexerit, quanto tempore his euoluendis operibus studuerim, aliquatenus sibi persuadere possit quod secure vt illius eas luci committens adeo in illis, vt ego, versatus, in promissis illum minime defraudarim: hæc ea ratio sit, ex qua eadem recipiantur voluptate qua recepta sunt quæ hætenus illius auctoris opera prodierunt; & ita mihi certissime polliceor: quandoquidem per me ipsum quidquid his continetur Homilijs collegerim ex iisdem eius authenticis omni studio & diligentia, nihil superaddens, nihilque adimens ex illis quæ inueni, & scripta habeo præfati Auctoris manu propria, pro vt earum materia declarabit. Incepi autem hæc opera prælo subijcere, quæ mihi manu propria exarata reliquit colendæ memoriæ R^{mus}. Dominus duabus

PREFATIO AD LECTOREM.

duabus de causis : quarum prima ea fuit : quia adhuc in viuis existens eam habuit inclinationem, quantū mihi perspectum fuit, aliquid circa hoc in lucem edendi, & hoc nunc perficere, nihil aliud est quam defuncti mentem adimplere. Secundam adduco ex D. Thoma, qua probe- tur intentio S. Matris Ecclesiae, celebrandi nimirum maiori solemni- tate festa SS. Sacramenti, quam cæteri Christi mysteria. *Quia in hoc Sa- cramento totum mysterium nostræ salutis comprehenditur, ideo præ cæteris Sa- cramentis cum maiori solemnitatem agit.* Nemo dubitat quin omnia Chri- sti mysteria nostram operata sint redemptionem: quia omnia proce- serant velut de principio mysterij Incarnationis, quam iuxta fidei no- stræ decretum Deus ad nostram salutem operatus est. *Qui propter nos ho- mines, & propter nostram salutem incarnatus est.* Si igitur Tractatus myste- riorū Christi titulo iustitiæ primū efflagitent locū, & alicuius in lucem editio eum debeat obtinere (sicut illum offero, si gratæ fuerint & ac- ceptæ hæ homiliz) cum mysterium hoc SS. Sacramenti omnia com- prehendat mysteria, ratio postulabat, vt ex hoc inciperem. Ita similiter facio, & in vltima Homilia proponitur expositio Missæ valde congrua celebrandis primitiis, cunctisque admodū necessaria Sacerdotibus, in- que qui veram optant notitiam eorum que sunt & dicuntur in Missa, & quid singula denotent, quo ad feruentiorem pietatem & attentio- nem moueantur tam Sacerdos ad celebrandum Sacrum, quam fideles ad audiendum. Quod autem hanc Homiliam in vltimum reiecerim, ratio sit, quod ordinem secutus sim quem seruauit Doctor Angelicus qui in vltimo Tractatu de materia SS. Sacramenti Eucharistiæ, de illo agit, in quantum rationem habet sacrificij. Quæ omnia in lucem pro- tuli vt probationem capiam acceptionis, qua recipiuntur: si namque videro ea sic omnibus placere, vires sumam & animos prosequendi tam id quod promitto circa mysteria Christi, quam SS. eius Matris & virginis Mariæ, ac Sanctorum, quorum festa solemni ritu per totum anni decursum celebrat Ecclesia: quod si hoc in hoc opere non fuero assecutus, saltem hoc assequar, quod ostenderit intentionem meam vt omnes ex hoc proficerent thesauro, in operibus R^{mi}. Domini la- tente, quo mihi precor ignosci, quod ingenij mei exiguitas votorum meorum non obtinuerit magnitudinem. Vale.